EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 4.6.2025.
COM(2025) 619 final

Preporuka za

ODLUKU VIJEĆA

kojom se utvrđuje da Rumunjska nije poduzela djelotvorne mjere u skladu s Preporukom Vijeća od 21. siječnja 2025.

Preporuka za

ODLUKU VIJEĆA

kojom se utvrđuje da Rumunjska nije poduzela djelotvorne mjere u skladu s Preporukom Vijeća od 21. siječnja 2025.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 126. stavak 8.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

budući da:

(1) Člankom 126. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) propisano je da države članice izbjegavaju prekomjerni državni deficit.

(2) Pakt o stabilnosti i rastu obuhvaća skup pravila koja se temelje na cilju dobrih javnih financija kao sredstva za poboljšanje uvjeta za stabilnost cijena i snažan održivi rast koji dovodi do otvaranja novih radnih mjesta. Pakt o stabilnosti i rastu uključuje Uredbu Vijeća (EZ) br. 1467/97 od 7. srpnja 1997. ([1]) o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita, koja je donesena radi poticanja brzog smanjenja prekomjernog deficita opće države.

(3) Vijeće je 3. travnja 2020. donijelo Odluku (EU) 2020/509 ([2]) na temelju članka 126. stavka 6. UFEU-a o postojanju stanja prekomjernog deficita u Rumunjskoj zbog planirane neusklađenosti s kriterijem deficita u 2019. i izdalo preporuku na temelju članka 126. stavka 7. UFEU-a ([3]) s ciljem okončanja stanja prekomjernog državnog deficita najkasnije do 2022.

(4) S obzirom na znatno smanjenje gospodarske aktivnosti povezano s pandemijom bolesti COVID-19 Vijeće je 18. lipnja 2021. donijelo revidiranu preporuku ([4]) na temelju članka 126. stavka 7. UFEU-a, u kojoj je Rumunjskoj preporučilo da okonča stanje prekomjernog deficita najkasnije do 2024.

(5) Vijeće je 26. srpnja 2024. na temelju članka 126. stavka 8. UFEU-a donijelo Odluku (EU) 2024/2130 ([5]), u kojoj je utvrdilo da Rumunjska nije poduzela djelotvorne mjere u skladu s Preporukom Vijeća od 18. lipnja 2021. U Odluci Vijeća od 26. srpnja 2024. uzeto je u obzir da će sljedeći korak postupka u slučaju prekomjernog deficita,

---

1 Uredba Vijeća (EZ) br. 1467/97 od 7. srpnja 1997. o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita (SL L 209, 2.8.1997., str. 6.).

2 Odluka Vijeća (EU) 2020/509 od 3. travnja 2020. o postojanju prekomjernog deficita u Rumunjskoj (SL L 110, 8.4.2020., str. 58.).

3 Preporuka Vijeća (EU) 2020/C 116/01 od 3. travnja 2020. s ciljem okončanja stanja prekomjernog državnog deficita u Rumunjskoj (SL C 116, 8.4.2020., str. 1.).

4 Preporuka Vijeća (EU) 2021/C 304/24 od 18. lipnja 2021. s ciljem okončanja stanja prekomjernog državnog deficita u Rumunjskoj (SL C 304, 29.7.2021., str. 111.).

5 Odluka Vijeća (EU) 2024/2130 od 26. srpnja 2024. kojom se utvrđuje da Rumunjska nije poduzela djelotvorne mjere u skladu s Preporukom Vijeća od 18. lipnja 2021. (SL L, 2024/2130, 1.8.2024.).

odnosno revidirana preporuka Vijeća na temelju članka 126. stavka 7. UFEU-a o smanjenju prekomjernog deficita, uslijediti nakon podnošenja nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana u skladu s člankom 11. i člankom 36. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) 2024/1263.

(6) Rumunjska je 25. listopada 2024. dostavila svoj prvi nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan u skladu s Uredbom (EU) 2024/1263. Plan se odnosi na razdoblje od 2025. do 2028. i sedmogodišnju fiskalnu prilagodbu. Vijeće je 21. siječnja 2025. donijelo preporuku o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Rumunjske ([6]).

(7) Vijeće je 21. siječnja 2025. donijelo još jednu revidiranu preporuku na temelju članka 126. stavka 7. UFEU-a, u kojoj je Rumunjskoj preporučilo da okonča stanje prekomjernog deficita do 2030. ([7]). Vijeće je preporučilo korektivno kretanje neto rashoda ([8]) za Rumunjsku u skladu s člankom 3. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 1467/97 sa sljedećim maksimalnim stopama rasta neto rashoda: 5,1 % u 2025., 4,9 % u 2026., 4,7 % u 2027., 4,3 % u 2028., 4,2 % u 2029. i 3,9 % u 2030., što odgovara maksimalnim kumulativnim stopama rasta izračunanima u odnosu na 2023. od 20,2 % u 2025., 26,0 % u 2026., 31,9 % u 2027., 37,6 % u 2028., 43,3 % u 2029. i 49,0 % u 2030. Vijeće je utvrdilo 30. travnja 2025. kao rok do kojeg bi Rumunjska trebala poduzeti djelotvorne mjere i predstaviti potrebne mjere zajedno sa svojim godišnjim izvješćem o napretku za 2025., koje treba dostaviti Komisiji u skladu s člankom 21. Uredbe (EU) 2024/1263.

(8) Rumunjska do danas nije podnijela godišnje izvješće o napretku u vezi s mjerama koje je poduzela u skladu s Preporukom Vijeća od 21. siječnja 2025. s ciljem okončanja stanja prekomjernog deficita i o provedbi skupa reformi i ulaganja na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe.

(9) Ocjena mjera koje je Rumunjska poduzela u skladu s Preporukom Vijeća od 21. siječnja 2025. upućuje na zaključke navedene u nastavku. Ocjena je provedena na temelju Eurostatovih podataka o realizaciji, Komisijine proljetne prognoze 2025. i drugih informacija dostupnih Komisiji.

(10) Prema podacima o proračunskom ishodu koje je dostavila Rumunjska i potvrdila Komisija (Eurostat) te Komisijinim izračunima, neto rashodi povećali su se za 19,9 % u 2024. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2025. predviđa se da će se neto rashodi povećati za 5,4 % u 2025., što je više od preporučenog maksimuma od 5,1 % utvrđenog u Preporuci Vijeća od 21. siječnja 2025. Izraženo kao udio u BDP-u, odstupanje između predviđene stope rasta neto rashoda za 2025. i preporučenog maksimuma iznosi 0,1 % BDP-a. Kad se 2024. i 2025. razmatraju zajedno, Komisija predviđa da će kumulativna stopa rasta neto rashoda za te dvije godine iznositi 26,4 %,

---

6 Preporuka Vijeća od 21. siječnja 2025. o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Rumunjske, SL C/2025/647, 10.2.2025.

7 Svi dokumenti koji se odnose na postupak u slučaju prekomjernog deficita za Rumunjsku dostupni su na sljedećoj poveznici: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/romania_hr.

8 Neto rashodi definirani su u članku 2. stavku 2. Uredbe (EU) 2024/1263 kao državni rashodi bez (i) izdataka za kamate, (ii) diskrecijskih mjera na strani prihoda, (iii) rashoda za programe Unije koji su u cijelosti pokriveni prihodima iz fondova Unije, (iv) nacionalnih rashoda za sufinanciranje programa koji se financiraju sredstvima Unije, (v) cikličkih elemenata rashoda za naknade za nezaposlenost te (vi) jednokratnih i drugih privremenih mjera.

što je više od preporučenog maksimalnog kumulativnog rasta od 20,2 % utvrđenog u Preporuci Vijeća od 21. siječnja 2025. Izraženo kao udio u BDP-u, odstupanje između kumulativne stope rasta neto rashoda za 2024. i 2025. i preporučenog maksimuma iznosi 1,7 % BDP-a. To je odstupanje uglavnom potaknuto velikim rastom tekućih državnih rashoda 2024., koji su se povećali za 18,7 % u odnosu na 2023., uključujući prije svega povećanje rashoda za plaće u javnom sektoru za 21,5 % i povećanje socijalnih transfera (uključujući mirovine) za 19,5 %.

(11) Zbog visoke stope rasta neto rashoda 2024. deficit opće države u Rumunjskoj povećao se sa 6,6 % BDP-a u 2023. na 9,3 % BDP-a, što je znatno više od planiranih 7,9 % BDP-a koje je Rumunjska prijavila u jesen 2024. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2025. predviđa se da će se deficit opće države smanjiti na 8,6 % BDP-a u 2025. Predviđeno smanjenje deficita 2025. uglavnom je rezultat provedbe paketa mjera fiskalne konsolidacije krajem 2024. Taj je paket uključivao nominalno zamrzavanje plaća i mirovina te dodatne mjere za povećanje prihoda, uključujući ukidanje poreznih olakšica raznim sektorima. Međutim, revizija poreznog okvira, koja je dio srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Rumunjske i ključna za postizanje proračunskih ciljeva 2025. i 2026., nije stupila na snagu najkasnije do 1. travnja 2025., roka utvrđenog u Preporuci Vijeća od 21. siječnja 2025. o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Rumunjske. Udio javnog duga u BDP-u povećao se s 48,9 % BDP-a krajem 2023. na 54,8 % BDP-a krajem 2024., a Komisija predviđa da će se do kraja 2025. povećati na 59,4 % zbog velikog državnog deficita.

(12) Stoga je odgovor Rumunjske na Preporuku Vijeća od 21. siječnja 2025. bio nedostatan. Neto rashodi rasli su mnogo brže od onog što je preporučilo Vijeće. To dovodi do stalnog velikog državnog deficita i ugrožava pravodobno smanjenje prekomjernog deficita do 2030. U postupku u slučaju prekomjernog deficita nema olakotnih „relevantnih čimbenika” koji bi promijenili tu ocjenu, dok je visoka razina rizika za srednjoročnu fiskalnu održivost s kojima se Rumunjska suočava otegotni čimbenik,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Rumunjska nije poduzela djelotvorne mjere u skladu s Preporukom Vijeća od 21. siječnja 2025.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Rumunjskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik